

[Jens Høyer.]

er betænkt paa at vandre ud, det er dem, der har lidt Mod i Bringen, dem, der er Fremdrift i. Hvis det havde været saadan, at vi kunde sende nogle af dem ud, som trænger til at blive muntret lidt op og faa Arbejdslysten stabiliseret, saa havde det selvfølgelig været bedre, men saadan er det ikke. Det har Udvalget ogsaa været klar over, for det siger angaaende den Kvalitet, de Mennesker skal have, som skal udvandre, at de for det første skal have en udpræget Trang til at udvandre, og dernæst, at de skal have en særlig Mentalitet, de skal være udholdende og modstandsdygtige og ikke være bange for haardt legemligt Arbejde og primitiv Levemaade. Det er vist alt sammen meget rigtigt, men hvis man vilde annoncere efter Folk og skrive i Annoncen, at de skulde være saadan indstillet, saa tror jeg ikke, vi fik saa forførdelig mange Tilbud her i vort Land. Jeg synes i Grunden, at det er lidt af et Tab for Nationen, naar nogle af de bedste forlader os. At Udvandring i stor Stil kan føre til en Svækkelse, har vi i Sønderjylland bitre Erfaringer for. Vi havde nemlig i Tiden efter 1864 i en Aarrække en meget stærk Udvandring. Der udvandrede den Gang ca. 60 000, for det meste unge Mennesker, dels her til det gamle Land, dels til Amerika. Og det var ikke blot Fattigfolks Børn, men det var ogsaa i stor Stil Børn af Borgerskabet; man regner med, at de medtog en Kapital paa godt 100 Mill. Rigsmark, og det er Forhold, som vi lider under dernede den Dag i Dag. Forholdet er det, at Befolkningen i Sønderjylland ikke tiltog i hele Udvandringstiden, Befolkningstallet var praktisk talt det samme efter Krigen 1914—18 som i 1864, medens tilgrænsende jyske Amter næsten havde fordoblet deres Folketal. Jeg nævner dette, fordi en af Grundene til de særlige Vanskeligheder i Sønderjylland er, at vi har været for faa, vi har haft for stor en Udvandring, vi har gennem Tiderne mistet for mange af vore unge Folk. De er for en stor Del gaaet til det gamle Land, men der er ogsaa gaaet mange til Amerika. Vi blev ogsaa delvis paa Grund deraf et kapitalfattigt Land, og det lider vi som sagt under den Dag i Dag. Det er bl. a. derfor, det er nødvendigt at bøde paa Forholdene dernede, og jeg vil mene, at det var rigtigt, om den højtærede Minister gjorde Chefen for dette Udvandringskontor opmærksom paa, at dernede er der ogsaa et Land, hvortil man kan „udvandre“, saa at vi kan faa nogen Erstatning for de mange Mennesker, der er rejst herfra, og helst faa nogle af god Kvalitet, altsaa af

den Kvalitet, det her siges, at Udvandrere helst skal være af.

Mere skal jeg ikke paa nærværende Tidspunkt sige om Lovforslaget. Mit Parti vil stille sig velvilligt til det og vil medvirke til, at det hurtigt kan blive til Lov.

Carl F. Madsen: Det foreliggende Lovforslag tilstræber jo Modernisering af den nugældende Lovgivning om Udvandrerens Befordring. Tillige foreslaas der oprettet en Institution, som skal staa til Raadighed med Vejledning og gode Raad til dem, som agter at udvandre; desuden skal Chefen for denne Institution søge at udnytte Chancerne for at skaffe Udvandrere Adgang til passende Steder i fremmede Lande. Da Lovforslaget saaledes tager Sigte paa at bistaa Udvandrere paa bedste Maade, kan jeg kun anbefale det til velvillig og hurtig Behandling i det høje Ting.

Om Udvandringsspørgsmaalet i det hele vil jeg gerne gøre et Par Bemærkninger. Jeg synes, det er forstaaeligt, at der i store Kredse af Befolkningen er en stærk Trang til at udvandre, og denne Trang gør sig jo særlig gældende hos de Tusinder af arbejdsløse, som i lang Tid forgæves har søgt Beskæftigelse. Men Spørgsmaalet er, om der findes Muligheder for at finde Beskæftigelse andre Steder, og Svaret maa efter min Formening blive, at disse Muligheder for Tiden er meget smaa. I tidligere Tid, før Krigen, var det ret almindeligt, at den unge danske Haandværker efter udstaaet Læretid tog Ranselen paa Nakken og begav sig paa Vandring ud i det fremmede, men denne Tid er for længst forbi. I alle Lande hersker der Krise, der er Overflod af Arbejdskraft, og som Følge deraf spærres Grænserne for fremmede Arbejdere. Det er derfor nu umuligt for danske Arbejdere at faa Beskæftigelse i noget Land i Europa, i hvert Fald kræves det, at der skal foreligge særlige Grunde for at gøre Undtagelse fra denne Regel. Den største Udvandring her fra Landet er jo i mange Aar gaaet til De forenede Stater i Amerika, men Krisen satte ogsaa ind her med stor Voldsomhed, og endnu findes der ifølge de seneste Oplysninger ca. 10 Millioner arbejdsledige i Staterne. Under disse Forhold kan man ikke for Tiden vente Indrejsetilladelse for flere Udvandrere her fra Landet end det meget ringe Antal, der er os tilstaaet.

Efter min Mening er Betingelserne for Udvandring altsaa meget ringe for Tiden. Der er blevet peget paa Stater i Sydamerika og sagt, at der var Muligheder for Udvandring hertil af mindre Kolonier. Jeg tør